

Ontwikkeling als weg naar vrede

NGO-panel tijdens de Temple of Peace – Dag van Development (28/10)

Tijdens de **Dag van Development**, een onderdeel van de **Temple of Peace**, stond de tweede pijler van Pax Christi's "4D-benadering" centraal: **Development**. Ontwikkelingssamenwerking, zo klonk het unaniem in het panel, is geen luxe of naastenliefde, maar een **noodzakelijke voorwaarde voor duurzame vrede**.

In een open en bezielend gesprek, gemodereerd door **Stijn Raes** (NGO-federatie), deelden **Lieve Herijgers** (Broederlijk Delen), **Joost Depotte** (Vluchtelingenwerk Vlaanderen) en **Filip Reyniers** (IPIS) hun visie op de toekomst van ontwikkelingswerk in een wereld die steeds meer wordt gedomineerd door economische belangen, geopolitieke druk en maatschappelijke vermoeidheid.

Ontwikkeling en vrede: twee kanten van één munt

"Er is geen vrede zonder ontwikkeling, en geen ontwikkeling zonder rechtvaardigheid."

Met die stelling opende Lieve Herijgers het gesprek. Ze wees op de groeiende kloof tussen politieke retoriek en structurele solidariteit. "We investeren miljarden in defensie, maar beknibben op wat mensen écht veilig maakt: rechtvaardige economie, toegang tot water, voedselzekerheid en klimaatrechtvaardigheid."

Volgens Herijgers is vrede pas duurzaam wanneer ongelijkheid wordt aangepakt, en wanneer mensen in het Globale Zuiden **zelf** partners blijven in plaats van ontvangers. "Ontwikkelingswerk is niet het verlenen van hulp, het is het herstellen van relaties."

Vluchtelingen en rechtvaardigheid: menselijkheid als kompas

Joost Depotte legde de link tussen ontwikkelingsbeleid en de opvang van vluchtelingen. Volgens hem gaat het debat te vaak over cijfers, quota en opvangcentra, terwijl de diepere oorzaken van migratie buiten beeld blijven. "Wie echt wil dat mensen niet hoeven te vluchten, moet investeren in **veiligheid, onderwijs en rechtvaardige structuren** in hun thuislanden."

Hij waarschuwde voor de **externalisering van migratiebeleid** – het uitbesteden van opvang aan landen met een twijfelachtig mensenrechtenrecord. "Dat is geen oplossing, dat is het verleggen van verantwoordelijkheid. Solidariteit begint niet aan onze grenzen, maar met eerlijk beleid."

Depotte benadrukte dat lokale initiatieven, van steden tot vrijwilligersorganisaties, de sleutel vormen tot menswaardige opvang. "Middenveld en lokale besturen zijn vaak de eersten die menselijkheid hooghouden, ook wanneer politieke moed ontbreekt."

De rol van onderzoek en transparantie

Filip Reyniers (IPIS) bracht een andere invalshoek binnen: de nood aan **feiten, transparantie en verantwoord ondernemen**.

Hij legde uit hoe IPIS onderzoek doet naar de impact van grondstoffenontginning, wapenhandel en bedrijven in conflictgebieden. "Zolang economische belangen primeren boven mensenrechten, blijft vrede een hol begrip," stelde hij.

Reyniers riep op tot meer **ethische coherentie** in beleid: “We kunnen geen vredesprojecten financieren met geld dat elders oorlog voedt. Elke euro ontwikkelingsgeld moet getoetst worden aan mensenrechten.”

Hij prees het belang van burgeronderzoek en journalistiek: “Zonder kennis, geen actie. Zonder waarheid, geen vrede.”

Een toekomst voor het middenveld

Moderator **Stijn Raes** bracht de sprekers samen rond één slotvraag: hoe ziet de toekomst van ontwikkelingssamenwerking eruit?

Daarin klonk bezorgdheid, maar ook hoop.

Herijgers wees op de druk waaronder het middenveld vandaag staat, zowel financieel als ideologisch. “Het wordt steeds moeilijker om de stem van solidariteit te laten horen in een discours dat draait om eigenbelang.” Toch gelooft ze dat **civil society** het moreel kompas blijft van de samenleving.

Depotte sloot zich daarbij aan: “Wat we nodig hebben, is niet minder maar méér samenwerking tussen NGO’s, steden, scholen, bedrijven en burgers. Vrede bouwen doe je met velen.”

Ontwikkeling als daad van vrede

Het NGO-panel maakte duidelijk dat ontwikkelingswerk niet enkel over geld, projecten of rapporten gaat, maar over **menselijke waardigheid en verantwoordelijkheid**.

Ontwikkeling is, zo klonk het in Mechelen, **een daad van vrede** — een keuze om onrecht te doorbreken en vertrouwen te herstellen, hier en wereldwijd.

“Solidariteit is geen idealisme,” zei Herijgers. “Het is een realistische strategie voor vrede.”